

Lausunnon antaminen Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Forssan Kiimassuon jätekeskuksen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn arviointiselostuksesta

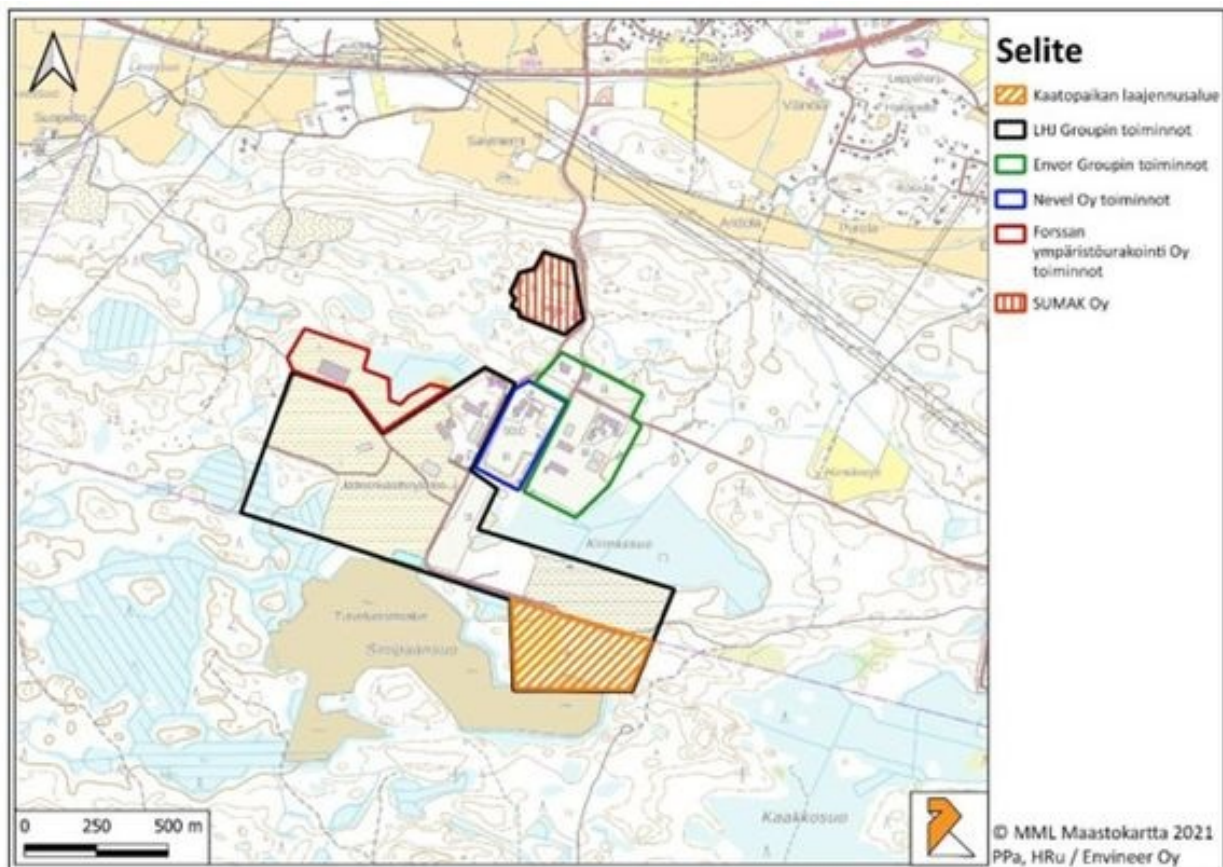
148/11.01.00.00/2022

YMPLA 05.04.2022 § 23

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg,
p. 03-4141 5267 tai niina.salminen(at)forssa.fi

LHJ Group on toimittanut Hämeen ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiohjelman (YVA-ohjelman) Forssan ja Tammelan kuntien alueille sijoittuvasta jätekeskuksen laajennushankkeesta. Yhtiö suunnittelee vaarallisen jätteen kaatopaikan ja hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajentamista.

Kiimassuon alueen toiminnot (YVA-ohjelma, kuva 1 s.16, LHJ Group).

Jätekeskus sijaitsee Forssan kaupungissa osoitteessa Kiimassuontie 127. Kaatopaikan laajennusalue sijoittuu Kiimassuon Envitech-alueelle, nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan

välittömään läheisyyteen. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n (SUMAK Oy) hyötykäyttötoiminnot sijaitsevat Kiimassuon jätekeskuksen pohjoispuolella Kiimassuontien varrella. Forssan keskusta sijaitsee noin 3 kilometrin päässä alueesta koilliseen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

Vaihtoehto VE0: Kiimassuon jätekeskuksen alueelle ei rakenneta suunnitelman mukaista vaarallisen jätteen kaatopaikkaa ja Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toiminta säilyy nykyisessä laajuudessaan. Rakentamattomille alueille ei kohdistu muutoksia ja ne säilyvät nykytilassa. Ympäristöluvan mukaisilla alueilla toiminnot jatkuvat voimassa olevien lupien mukaisesti.

Vaihtoehto VE1: Kiimassuon jätekeskuksen alueelle rakennetaan vaarallisen jätteen kaatopaikan laajennusalue (9,2 ha) ja käsittely- ja varastokenttä (n. 2,0 ha). Alueelle loppusijoitettavien jätejakeiden määrä vuosittain on enimmillään 100 000 tonnia. Loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on +142 m, mikä vastaa nykyisen kaatopaikan ympäristölupaa. Laajennuksen täyttötilavuus on noin 1,0 milj. m³tr. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toimintaan sisältyy muovijätteen prosessointi ja hyötykäyttölaitoksen kokonaisvastaanottomäärä on enintään 70 000 t/v.

Vaihtoehto VE2: Kiimassuon jätekeskuksen alueelle rakennetaan vaarallisen jätteen kaatopaikan laajennusalue (9,2 ha) ja käsittely- ja varastokenttä (n. 2,0 ha). Nykyistä vaarallisen jätteen kaatopaikkaa (noin 4 ha) korotetaan. Alueelle loppusijoitettavien jätejakeiden määrä vuosittain on enimmillään 100 000 tonnia. Nykyisen ja laajennusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on +155 m. Laajennuksen ja korotuksen täyttötilavuus on noin 1,8 milj. m³tr. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toimintaan sisältyy muovijätteen prosessointi ja hyötykäyttölaitoksen kokonaisvastaanottomäärä on enintään 70 000 t/v.

YVA-ohjelma on luettavissa sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla: www.ymparisto.fi/KiimassuonjatekeskusYVA.

YVA-ohjelma on toiminnanharjoittajan suunnitelma siitä, mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä. YVA-menettelyn tavoitteena on edistää hankkeen kannalta merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamista, arviointia ja huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia viranomaispäätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa monipuolista tietoa päätöksenteon perustaksi.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Ympäristölupautakunta antaa LHJ Groupin ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (HAMELY/471/2022) seuraavan lausunnon:

Jätetäyttöalueen itäreunalla Forssan ja Tammelan rajalla sijaitsee muinaismuistokohde. Esitettyjen toiminnan laajennusvaihtoehtojen vaikutukset kyseiseen kohteeseen tulee tutkia yhteistyössä Museoviraston kanssa. Tällä hetkellä Hämeenlinnan kaupungin museo toimii Kanta-Hämeessä alueellisena vastuumuseona rakennetun ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijaviranomaisena.

Vaihtoehto VE1:ssä loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on +142,45 m (N2000), jolloin laajennusalueen täyttökorkeus on sama kuin nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan ympäristöluvassa. Vaihtoehto VE2:ssa loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on + 155,45 m (N2000), jolloin myös nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan täyttökorkeus on suurempi kuin nykyisessä ympäristöluvassa.

Kumpikin laajennusalue sijaitsee Sukulan ja Häiviän osayleiskaava-alueella. Osalla aluetta on kaavamääräys EOJT ja osalla aluetta on määräys EJT.

Kummallakin alueella voidaan läjittää, varastoida ja hyötykäyttää jätteitä esim. energiaksi. Toiminnan riittävistä suojaetäisyyksistä asutuksen suhteen on huolehdittava. Alue tulee asemakaavoittaa ennen uusien teollisten toimintojen aloittamista.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa todetaan, että Tammelan puolen kaavoitustarpeet kaatopaikan laajennuksen osalta selvitetään hankkeen edetessä yhteistyössä kunnan kanssa. Prosessin tässä vaiheessa voisi vielä harkita hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja hankkeen toteuttamiseksi laadittavan kaavan ajallista yhteensovittamista. Varsinkin täyttökorkeuden ollessa + 155,45 m (N2000) olisi arvioinnissa hyvä olla tiedossa kaavalliset tarpeet ja arviointikriteerit.

Arviointiohjelman sivulla 16 on Kuva 1, jossa esitetään kartalla arvioitavien alueiden sijainti. Toimintaympäristön havainnoimiseksi olisi asiallista muuttaa karttaesitystä niin, että siinä olisi kaikki lähialueen toiminnot ja oikeilla rajauksilla tai sitten jättää ne kokonaan pois. Esityksestä puuttuu ainakin A-P Niemi Oy:n

turvetuotantoalue ja Forssan Ympäristöurakointi Oy:n toiminta-alue on eri kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa.

Sivulla 18, kohdassa 3.2.4 Muut vaikutukset, pitäisi tarkentaa olemassa olevaa tilannetta. Siinä todetaan, että toiminnot ovat asemakaavan mukaisia ja siten mm. maisemavaikutusten, vaikutusten maaperään ja yhdyskuntarakenteeseen nähden voidaan arvioida olevan alueen suunnitellun maankäytön mukaisia. Yhtenä toimintona mainitaan Silmäsuon turpeenottoalue, jolla todennäköisesti tarkoitetaan Sinipäänsuon turpeenottoaluetta. Alue sijaitsee Tammelan kunnan puolella ja siellä ei ole asemakaavaa, vaikka em. tekstikohdasta voisi niin päätellä.

Arviointimenetelmänä on kirjattu hankkeen vesiin aiheutuvien vaikutusten osalta asiantuntija-arviot, joissa hyödynnetään alueella tehtyjä ja tehtäviä selvityksiä yms. Esityksestä saa käsityksen, että asiantuntijan pätevyydellä voisi olla suurikin merkitys. Siksi arvioinnissa tulee näkyä selvästi mihin arvio perustuu.

Ohjelmassa kerrotaan, että maastokäyntien yhteydessä tarkastettiin alueen soveltuvuus erityisesti liito-oravan (*Pteromys volans*) esiintymiselle ja arvioitiin, että hankealueella ei sijaitse liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä.

Ohjelmassa esitettyjen valokuvien ja karttatarkastelun perusteella liito-orava voi hyvinkin käyttää aluetta lisääntymis- tai levähdyspaikkana tai liito-orava voi käyttää aluetta läpikulkualueena. Alue voi olla osana liito-oravan metsäistä kulkuyhteyttä. On selvää, että luontotiedot ja esimerkiksi liito-oravan esiintymispaikat eivät ole kattavasti ja ajantasaisesti tutkittu koko Suomessa, ja siten ohjelmassa oleviin viranomastahojen aineistoihin ei voi vedota. Myöskään kovin vanhoihin luontoselvityksiin ei voi vedota, koska eläinten elinpiirit muuttuvat koko ajan. Täten ainakin liito-oravaselvityksen tekeminen uudella loppusijoitusalueella on tarpeen. Samalla pitäisi arvioida luotettavammin, onko laajennusalueen muu uhanalaislajisto tosiasiallisesti tutkittu, vai ainoastaan hankealueen lähiympäristö, kuten kohdassa 14.2.2 todetaan.

Arviointiohjelmassa todetaan, että arvioinnin aikana tarkennetaan suunnitellun toiminnan kuljetusreittejä yleisellä tieverkolla ja arvioidaan laskennallisesti hankkeen aiheuttamat muutokset yleisten teiden liikennemääriin. Liikennevaikutusten arvioinnissa arvioidaan myös liikennöintireittien soveltuvuus toimintaan sekä vaikutukset liikenneturvallisuuteen. Arvioinnissa tulisi tarkastella riittäkö Kuvassa 37 esitetty varapoistumistie ja miten kulku kaatopaikka-alueen halki taataan erilaisissa vaara- ja onnettomuustilanteissa.

Toteutuessaan kaatopaikan laajennusalue muuttaa alueen korkokuvaa pysyvästi. Vaikutusten arvioinnin perustaksi tulee laatia havainnekuvat eri ilmansuunnista ja eri vaihtoehtotilanteissa.

Päätös Ympäristölupautakunta hyväksyi ehdotuksen.

YMPLA 07.02.2023 § 5

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg,
p. 03-4141 5267 tai niina.salminen(at)forssa.fi

LHJ Group on toimittanut Hämeen ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen (YVA-selostuksen) Forssan kaupungin ja Tammelan kunnan alueelle sijoittuvasta vaarallisen jätteen kaatopaikan ja hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajennuksesta, Kiimassuon jätekeskus. Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan arvio hankkeen ympäristövaikutuksista. Arviointiselostus ja ELY-keskuksen siitä myöhemmin antama perusteltu päätelmä julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/KiimassuonjatekeskusYVA>

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg

Päätösehdotus Ympäristölupautakunta antaa LHJ Groupin ympäristövaikutusten arviointimenettelyn arviointiselostuksesta (HAMELY/471/2022) seuraavan lausunnon:
Hulevesien vaikutusten arviointi olisi tullut selvittää paremmin ainakin laajennuksen osalta eri tilanteissa. Erityisesti työmaavesien määrä, kulkusuunta ja vaikutukset olisi tullut arvioida. Vaikutusero nykytietämyksen mukaan olisi saattanut olla jopa merkittävä vaihtoehdon VE0 ja vaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä. Ja oletuksella, että 21.11.2022 päivätyn arviointiselostuksen mukaan laajennusalueen maaperä on suurelta osin kaivamatonta luonnonmaaperää.

Yleisesti voidaan sanoa, että maarakentamisen yhteydessä vaikutukset ovat yleensä merkittävät verrattuna ns. lähtötilanteeseen eli tässä tapauksessa puustoiseen metsämaahan. Tehtyjen selvitysten perusteella rakennustyömailla kiintoaineskuormitus muutaman kuukauden rakennusvaiheen ajalta voi olla yhtä suuri kuin 10 vuoden kuormitus rakennetulta alueelta. Tiedot käyvät ilmi ympäristöministeriön koordinoiman Vesiensuojelun tehostamisohjelman sekä Kuntaliiton yhteistyössä teettämästä selvityksestä. Selvitys osoittaa, että hulevesien syntyyn ja käsittelyyn pitää kiinnittää nykyistä enemmän huomiota. Hulevedet ovat

arvioitua likaantuneempia ja niiden määrä tulee kasvamaan ilmastonmuutoksen aiheuttaman sateisuuden lisääntyessä.

Selostuksessa ei ole myöskään arvioitu vaarallisen jätteen kaatopaikan täyttökorkeuksien eroa täytön kaltevuuden suhteen ja miten eri kaltevuudet vaikuttavat hulevesien kulkuun ja kaatopaikkakasojen erodoitumiseen täytön eri vaiheissa.

Alueelle olisi pitänyt tehdä maastotöihin perustuva kattava luontoinventaario ennen alueen maansiirtotöiden aloittamista. Uhanalaisen lajiston tai luontodirektiiviliitteen IV(a) lajiston olemassaoloa ei voi perustaa viranomais tahojen aineistoihin tai Laji.fi -portaalin kautta saatuun aineistoon. Nämä aineistot perustuvat satunnaisiin havaintoihin eivätkä kerro kyseisen paikan luontoarvoista. Vuonna 2010 Tammelan kunnan teettämää luontoselvitystä ei voida pitää riittävänä. Esimerkiksi Liito-orava Life-hankkeen (LIFE17/NAT/FI/000469) julkaisussa vuonna 2021 oli arvioitu tietojen päivittämisjaksoksi viittä vuotta. Liito-oravaa koskevien selvitysten osalta on otettava huomioon lajin liikkuvuus ja se, että selvityksiä voidaan luotettavasti tehdä vain sopivina vuodenaikoina. Lisäksi pitäisi huomioida, että mitä voimakkaammin aluevaraus muuttaa luonnossa olevaa tilannetta, sitä parempaa tietoa tarvitaan päätöksenteon pohjaksi alueen luonnosta ja suunnitellun toiminnan vaikutuksista.

Aivan laajennusalueen reunassa olevan muinaisjäännökseksi luokitellun pitäjänmerkin olemassaolo ja suojeluvaatimus tuodaan selostuksessa hyvin yksipuolisesti ja jopa vähättelevästi esille. Museovirasto on määritellyt kohteen kiinteäksi muinaisjäännökseksi. Tästä syystä on yllättävää, että selostuksessa mainitaan lisäksi vanha (v. 2011) Mikroliitti Oy:n tekemä inventointi ja siinä esitetty arvio, jossa pitäjänrajamerkin muinaisjäännös kyseenalaistetaan. Johtuneeko tästä, että arviointiselostuksessa ei ole mitenkään otettu huomioon sitä vaihtoehtoa, että kyseisen muinaisjäännöksen arvo ja hyödyt pyrittäisiin säilyttämään. Tähän voisi kuulua, että kohde tehtäisiin helpommin havaittavaksi ja sinne pääsy turvattaisiin. Myös muinaismuiston suojelu ilmastomuutosta vastaan saattaa tulla tulevaisuudessa ajankohtaiseksi, esimerkiksi suojarakentein. Olemassa olevan ja esitetyn kaatopaikan laajennuksen myötä näiden tavoitteiden toteutuminen on tuskin mahdollista ja jopa itse jäännöksen suojelu saattaa olla vaarantunut, kun ottaa huomioon alueella tehdyt aikaisemmat toimet. Muinaismuiston säilyttäminen on vaarantunut aiemmissa kaatopaikan toiminnoissa.

Selostuksessa todetaan, että kaatopaikan laajennusalueen rajausta ylittää etelässä osittain Sinipäänsuon turvetuotantoalueen itäosan päälle. Turvetuotanto on ympäristöluvallista toimintaa ja siten tämän toiminta-alueen muutoksen vaikutuksista olisi pitänyt myös antaa arvio.

Arviointiin olisi tullut ottaa arvioitavaksi Tammelan yleiskaavassa

esitetyt ohjeelliset tielinjaukset ja mahdolliset toiminnan vaikutukset niiden käyttöönottoon. Sen sijaan selostuksessa on esitetty "varapoistumistieksi" Forssan asemakaava-alueella oleva vanha metsäautotie tai vastaava polku, mikä ei ole virallinen kaavassa esitetty varapoistumistie tai vastaava.

Tarkennusta pitäisi saada selostuksen sivulla 122 olevaan tekstiin "Suomen Materiaalikierrätys Oy:n vedet viemäroidään jätevedenpuhdistamolla ja samoin merkittävä osa kaatopaikan laajennusalueen vesistä". Ristiriitaisesti LHJ Materiaalikierrätyksen tontin hulevesisuunnitelmassa on kerrottu, että kyseiseltä tontilta johdetaan jätevesiviemäriin ainoastaan toimistorakennuksen jätevedet.

Arviointiselostuksen liitteessä 3, hulevesien esityksessä, purkupaikkojen sijainnissa on ristiriitaa asemakaavan kanssa. Vähintään selostuksessa tulisi selvittää, miksi esitys on tehty asemakaavan vastaisesti.

Käsittely

Puheenjohtaja Maaret Lahtinen ilmoitti olevansa esteellinen ja vetäytyvänsä asian käsittelystä sekä päätöksenteosta, intressijäävi. Hän oli kokouksesta poissa asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan. Puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Jarmo Mäkelä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Päätös

Ympäristölupautakunta hyväksyi ehdotuksen.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Forssan kaupunki 10.2.2023

Hanna Visti
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 5

Oikaisuvaatimuskielto

Päätöksestä ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 12.12.2022, HAMELY/471/2022

Kiimassuon jätekeskuksen laajentamista koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus

LHJ Group suunnittelee vaarallisen jätteen kaatopaikan (Suomen Erityisjäte Oy) ja hyötykäyttölaitoksen (Suomen Materiaalikierrätys Oy) toimintojen laajentamista Kiimassuon jätekeskuksessa. Kaatopaikan laajennusalue sijoittuu nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan välittömään läheisyyteen sen eteläpuolelle. Hyötykäyttölaitoksen toiminnot sijaitsevat jätekeskuksen pohjoispuolella.

Kaatopaikan laajennusalueelta on etäisyyttä lähimpiin asuinkiinteistöihin noin 700 metriä ja lähimpiin lomakiinteistöihin noin 1,1 kilometriä. Lähin asuinalue sijaitsee Tammelan kunnan Sukulan kylässä noin kilometrin etäisyydellä ja Forssan keskusta on matkaa noin 2,5 kilometriä.

Hyötykäyttölaitoksen alueelta on etäisyyttä lähimpiin asuinkiinteistöihin noin 700 metriä ja lähimpään lomakiinteistöön noin 300 metriä (metsästysmaja). Lähin taajama-alue sijaitsee Forssassa noin kilometrin etäisyydellä.

Arvioivat vaihtoehdot:

VE0: Jätekeskuksen alueelle ei rakenneta suunnitelman mukaista

vaarallisen jätteen kaatopaikkaa ja Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toiminta säilyy nykyisessä laajuudessa.

VE1 ja VE2:

Jätekeskuksen alueelle rakennetaan suunnitelmien mukainen vaarallisen jätteen kaatopaikka (9,2 ha), käsittely- ja varastointikenttä (n. 2,3 ha) sekä rakennettavien alueiden hule- ja suotovesien tasausallas (n. 0,4 ha). Loppusijoitukseen käytettävää aluetta voidaan hyödyntää toiminnan aikana jätteiden käsittely- ja varastointikenttäalueena, johon rakennetaan myöhemmin kaatopaikan pohjarakenne. Alueelle loppusijoitettavien jättejakeiden määrä on vuosittain enimmillään 100 000 tonnia.

Suomen Materiaalikierrätys Oy:n hyötykäyttölaitoksen toimintaan sisältyy muovijätteen prosessointi uusiokäyttöä varten. Hyötykäyttölaitoksen kokonaisvastaanottomäärä on muovinkäsittelylaitoksen myötä enintään 70 000 tonnia vuodessa. Toimintaa varten kiinteistölle rakennetaan uusi, noin 1200 m² laajuinen halli.

Vaihtoehtojen VE1 ja VE 2 erot ovat loppusijoitusalueen täyttökorkeudessa ja täyttötilavuudessa.

Arviointiselostuksen mukaan alueen pohjavedessä näkyy alueella tehtävien toimintojen vaikutus. Pohjavettä ei käytetä talousvetenä ja etäisyyttä lähimpään luokiteltuun pohjavesialueeseen on noin neljä kilometriä. Alueella sijaitsee kaksi porakaivoa (Loimi Kiertö Oy ja Suomen Materiaalikierrätys Oy) ja metsästysmajan kiinteistöllä on kaivo. Lähimmät asuinalueet kuuluvat kaupungin vesijohtoverkoston piiriin. Vuonna 2022 tehtyyn kaivokyselyyn saatiin kolme vastausta, joiden mukaan yksikään kaivoista ei ollut talousvesikäytössä.

Hiukkaspitoisuusmallinnuksen mukaan lähimmissä mahdollisesti häiriintyvissä asuinkiinteistöissä hengittävien hiukkasten pitoisuudet ovat 2 % vuorokausiraja-arvosta ja pienhiukkaspitoisuudet 7–10 % WHO:n ohjearvosta.

Arviointiselostuksen mukana hajupäästöjä voi ajoittain aiheutua haisevien jätteiden loppusijoittamisesta sekä muovien vastaanotosta. Toiminnasta aiheutuvat hajuvaikutukset arvioidaan kuitenkin merkityksettömiksi suhteutettuna muihin alueella jo hajua aiheuttaviin toimintoihin (kompostointilaitokset, biokaasulaitos, asfalttiasema). Tarvittaessa häiritsevää hajua voidaan hyötykäyttölaitoksella ehkäistä vastaanottamalla ja varastoimalla haisevat muovijätteet hallissa.

Melumallinnuksen perusteella alueen toiminnoista ei aiheudu melutason ohjearvojen ylityksiä lähialueen vakitukselle asutukselle, mutta ohjearvot ylittyvät jätteenkäsittelykeskuksen läheisyydessä kolmella vapaa-ajan kiinteistöllä yö- ja päiväaikaan. YVA-menettelyä koskevien toimintojen osuus melusta on pieni eivätkä ne yksinään aiheuta ohjearvojen ylityksiä. Vähäistä tärinää voi aiheutua rakentamisen yhteydessä. Alueen nykyistä melun tarkkailuohjelmaa tarkennetaan ympäristölupahakemuksen yhteydessä.

Kesällä 2022 toteutettiin noin 50 asukkaalle asukaskysely, johon saatiin 13 vastausta. Useissa vastauksissa nostettiin esiin melu- ja hajuhaitat, joita koettiin esiintyvän jo nykytilanteessa.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että ympäristöluvan yhteydessä asetetaan riittävät lupaehdot meluhaittojen estämiseksi ja melumittauksin varmennetaan lupaehtoien noudattaminen. Lupaehtoja on tarpeellista asettaa myös haiseville muovijätteille, jotta hajuhaitat eivät nykyisestä lisäänty.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi: Etelä-Hämeen ympäristöterveys

Tämä asiakirja ESAVI/46965/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/46965/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tarhanen Erja-Riitta 30.01.2023 08:54

LAUSUNTO HML/320/12.03.03.08/2023

23.1.2023

Hämeen ELY-keskus

PL 29, 15141 Lahti

Viite Lausuntopyyntö 12.12.2022, HAMELY/471/2022

Asia **FORSSA ja TAMMELA, Kiimassuon jätekeskuksen laajennuksen
ympäristövaikutusten arviointiselostus**

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Hämeenlinnan kaupunginmuseon – Kanta-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausuntoa Forssan kaupungin ja Tammelan kunnan alueille sijoittuvan Kiimassuon jätekeskuksen vaarallisen jätteen kaatopaikan ja hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajennushankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

- **Vaihtoehto VE0:** Kiimassuon jätekeskuksen alueelle ei rakenneta suunnitelman mukaista vaarallisen jätteen kaatopaikkaa ja Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toiminta säilyy nykyisessä laajuudessaan.
- **Vaihtoehto VE1:** Kiimassuon jätekeskuksen alueelle rakennetaan vaarallisen jätteen kaatopaikan laajennusalue (9,2 ha), käsittely- ja varastokenttä (n. 2,0 ha) sekä rakennettavien alueiden hule- ja suotovesien tasausallas (n. 0,4 ha). Lisäksi kaatopaikka-alueelle rakennetaan tarvittavat tiet ja kulkuyhteydet. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toimintaa varten kiinteistölle rakennetaan uusi, n. 1 200 m² laajuinen halli. Loppusijoitusalueen täyttökorkeus säilyy entisellään.
- **Vaihtoehto VE2:** Kiimassuon jätekeskuksen toimintaa laajennetaan vaihtoehdon VE1 mukaan, ja loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on + 155,45 m (N2000), jolloin myös nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan täyttökorkeus on suurempi kuin nykyisessä ympäristöluvassa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo totesi ympäristövaikutusten arviointiohjelman lausunnossaan (11.4.2022, HML/2073/12.03.03.08/2022), että hankealueelta tunnettu kiinteä

muinaisjäännös historiallisen ajan rajamerkki *Kiimassuo* (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000019053) ja sitä ympäröivä suoja-alue, vähintään 2 metriä kiviraunion näkyvistä olevista ulkoreunoista, tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa ja hankkeen jatkosuunnittelussa.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kirjattuna, että pitäjänrajamerkki huomioidaan alueen rakennussuunnitelmissa, eikä sen suojelua vaaranneta kaatopaikan rakentamisella myöskään vaihtoehtoissa VE1 ja VE2. Vastuumuseo pitää kirjausta riittävänä, mutta pyytää lisäämään arviointiselostukseen maininnan, että koska laajennusosa rajautuu kiinteään muinaisjäännökseen, tulee rakennussuunnitelmat lähettää arvioitavaksi Kanta-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja kulttuurimaisema

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on riittävällä tavalla arvioitu hankkeen vaikutusta suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsevaan maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (Sukulan kylä ja kulttuurimaisema). Sukulan kylä on muodostunut keskiajalla, mutta nykyinen kylärakenne on syntynyt 1800-luvulla. Laajan viljelysaukean reunalla sijaitsevat rakennukset muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Hankealue sijoittuu metsäalueelle noin 1,5 kilometrin päähän kyläalueesta.

Vaihtoehtoissa VE1 ja VE2 kaatopaikan laajennusalueen pinta-ala, sisäiset tielinjaukset, käsittelykenttä ja tasausallas ovat identtiset. Vaihtoehtojen väliset erot muodostuvat eri täyttökorkeudesta ja siten eri pituisista toiminta-ajoista. Vaihtoehtoissa VE1 ja VE2 on todettu olevana pieniä ja kielteisiä vaikutuksia maisemaan sekä kulttuuriympäristöön.

Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo puoltaa ensisijaisesti vaihtoehtoa VE0, jossa ei ole vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön tai maisemaan. Alueellinen vastuumuseo ei kuitenkaan vastusta vaihtoehtoja VE1 ja VE2, vaikka toteaa vaihtoehtoissa olevan kielteisiä vaikutuksia lähialueen maisemakuvaan erityisesti metsän hakkaamisen (6,6 ha) ja uudisrakentamisen vuoksi.

Museonjohtaja

Tuija-Liisa Soininen

Arkeologi

Antti Krapu

JAKELU

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Museovirasto

Lisätietoja: kulttuuriymparisto@hameenlinna.fi

AK/ ak,lv

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Hämeenlinnan kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Laurila-Väisänen Maritta (ELY)

Lähettäjä: hameenliitto@hame.fi
Lähetetty: torstai 15. joulukuuta 2022 13.51
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Häme
Aihe: Vastaus lausuntopyyntöön: Ympäristövaikutusten arviointiselostus, Kiimassuon jätekeskus

Luokat: Maritta

Tämä viesti on lähetetty Hämeen liiton asiankäsittelyjärjestelmästä.
Lähetyspäivämäärä: 15.12.2022

Asianumero: HL/148/03.10.00/2022
Lähettäjä: Mustonen Paula
Lähettäjän puhelinnumero: 050 375 3218
Lähettäjän sähköpostiosoite: paula.mustonen@hame.fi

Hämeen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Kiimassuon jätekeskuksen laajennuksen YVA- selostuksesta (HAMELY/471/2022). Suunniteltu toiminta edistää omalta osaltaan maakuntakaavan toteutumista, eikä Hämeen liitolla ole asiasta erityistä lausuttavaa.

Hämeen liitto / Regional Council of Häme
Niittykatu 5, 13100 Hämeenlinna, Finland
hameenliitto@hame.fi

@hameenliitto
#hameenliitto

<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.hameenliitto.fi%2F&data=05%7C01%7C%7Cccb3ac0d912640acfaf808dade92ad2e%7Cd95951a6dfd34a749abbf2b2cb89d671%7C1%7C0%7C638067018932427877%7CUnknown%7CTWFPbGZsb3d8eyJWljojMC4wLjAwMDAiLCJQIjojV2luMzliLCJBTEl6lk1haWwiLCJXVCi6Mn0%3D%7C2000%7C%7C%7C&sdata=UMitQflkwFgMzB9sLRNslpd%2FeOUWOHF%2FIdmnFTxovlo%3D&reserved=0>

17.01.2023

Vastaanottaja

Hämeen ELY-keskus

Kohde

61-13-571-1/834-437-2-97

Kiimassuontie

YVA Kiimassuo 2023

HYÖTYJÄTEKESKUS:

VE1 ja VE2:

Pelastusviranomaisella ei ole kummankaan vaihtoehdon osalta huomautettavaa ympäristövaikutusten alaiseen lausuntoon. Kohteeseen tehtävät pelastusviranomaisen toimialaan liittyvät muutokset ovat käsiteltävissä rakennuslupavaiheessa.

VAARALLISTEN AINEITTEN KAATOPAIKKA:

VE0:

Pelastusviranomaisen suosittelee pelastustiejärjestelyä nykyiselle alueelle VE1:n ja VE2:n (kuva 63:merk."varapoistumistie") mukaisesti. Pelastustien tulisi olla raskaalle liikenteelle soveltuva.

VE1 ja VE2:

Liikenneyhteydet

Alueelle tulee pelastustoiminnan edellytysten turvaamiseksi johtaa erillinen pelastustie, joka soveltuu raskaalle ajoneuvoliikenteelle. Nykyjärjestelyillä laajennusalueelle ei pelastuslaitoksella ole kuin yksi hyökkäysreitti. YVA-selostuksen kuvassa 63 esitetty "varapoistumistie" soveltuu reittivalinnaltaan em. tarkoitukseen, mikäli tie rakennetaan raskaan ajoneuvoliikenteen käyttöön soveltuvaksi.

Kemikaalionnettomuuksiin varautuminen

Alueen rakennusvaiheen aikana tulee varautua mahdollisiin työmaa-alueen kemikaalipäästöihin. Työmaa-alueella säilytettävät kemikaalit tulee varastoida siten, että niiden leviäminen ympäristöön on estetty. Alueella tulee olla rakennusvaiheen aikana riittävä kemikaalivahinkojen ensitorjuntavalmius.

Paloinsinööri

Mika Helin

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
PL 29
15141 LAHTI

Viite Lausuntopyyntönnne 12.12.2022, HAMELY/471/2022

Kiimassuon jätekeskus, vaarallisen jätteen kaatopaikan ja hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajennuksen YVA-hanke, LHJ Group

LHJ Group on toimittanut Hämeen ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen (YVA selostus) Forssan kaupungin ja Tammelan kuntien alueille sijoittuvasta vaarallisen jätteen kaatopaikan ja hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajennuksesta (Kiimassuon jätekeskus). Hämeen ELY-keskus on pyytänyt kalatalousviranomasta toimittamaan asiassa lausunnon.

Yleistä kalatalousetua valvovana viranomaisena Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousyksikkö katsoo, että arviointiselostuksessa on otettu riittävällä tasolla huomioon hankkeen vaikutukset pintavesiin, mutta asiaa on käsitelty kalojen tai kalastuksen kannalta vain yleisellä tasolla. Viranomainen kuitenkin katsoo, että laitoksen rakentaminen ja toiminta eivät ennalta arvioiden aiheuta kalataloudellista haittaa. Alueella aineiden käsittelyssä ja varastoinnissa tulee kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota äärevöityneeseen sadantaan, joka mahdollisesti johtaa haitallisten aineiden lisääntymiseen sieltä poistuvissa vesissä. Mikäli alueen ympärysojen virtaamat pysyvät pieninä toiminnasta ei kalatalousviranomaisen arvion perusteella aiheudu sellaista haittaa, joka tulisi kompensoida. Kalatalousviranomainen pitää kuitenkin tärkeänä, että hulevesien laatua ja alueen ympärysojen virtaamia seurataan säännöllisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt kalastusbiologi Ilkka Vesikko ja hyväksynyt johtava kalatalousasiantuntija Jorma Kirjavainen.

Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja POSELY/3454/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/3454/2022 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Kirjavainen Jorma 09.02.2023 14:24

Esittelijä Vesikko Ilkka 09.02.2023 11:28

03.02.2023

BT1853
271/10.02/2023

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Häme

PL 29
15141 LAHTI

1. Hämeen ELY-keskuksen lausuntopyyntö, 12.12.2022 /BS24131
2. Puolustusvoimien lausunto YVA-ohjelmasta, 19.4.2022 /BS7831

KIIMASSUON JÄTEKESKUKSEN LAAJENNUS, YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS, FORSSA JA TAMMELA (HAMELY/471/2022)

Hämeen ELY-keskus on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Kiimassuon jätekeskuksen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Hankkeen tarkoituksena on vaarallisen jätteen kaatopaikan laajennusalueen rakentaminen ja toiminta kaatopaikalla, hyötykäyttölaitoksen toiminnan kapasiteetin nosto sekä muovinkäsittelytoiminta. YVA-menettelyn hankevaihtoehtoina on tarkasteltu kahta vaihtoehtoista täytötilavuutta vaarallisen jätteen kaatopaikalle.

Puolustusvoimien lausunto

Puolustusvoimat on YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossaan (2. viite) esittänyt, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi käsitellä mm. alueen paloturvallisuuteen sekä onnettomuus- ja poikkeustilanteisiin liittyviä aihekokonaisuuksia.

YVA-selostuksen nykytilan kuvauksessa, luvussa 14.2, on käsitelty toimintaan liittyviä poikkeustilanteita. YVA-selostuksen mukaan Kiimassuon jätekeskuksen merkittävimmät poikkeustilanteet ovat olleet ta-sausaltaan vuoto vuonna 2013 sekä hyötykäyttölaitoksen hallin tulipalo vuonna 2021. Lisäksi YVA-selostuksessa on mainittu mahdollisina ympäristö- ja onnettomuusriskeinä turvetuotantoalueen tulipalo, voimalaitoksen rakennuspalo sekä polttoainekentän tulipalo. Edellä mainittujen onnettomuusriskien seurauksien osalta YVA-selostuksessa on todettu, että tulipalon savukaasut kulkeutuisivat todennäköisimmin Forssan keskustan suuntaan.

Puolustusvoimat toteaa näkemyksensä, että mahdollisen onnettomuustilanteen vaikutuksista on YVA-selostuksen perusteella vaikeaa

muodostaa kokonaiskuvaa. Onnettomuustilanteita on käsitelty joidenkin toimijoiden osalta, mutta alueen eri toimintojen yhteisvaikutuksia ei ole esitetty. Esimerkiksi YVA-menettelyyn kuuluvan vaarallisten jätteiden alueen laajennuksen tai hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajentamisen vaikutukset em. riskeihin eivät ilmene YVA-selostuksesta.

Lisäksi Puolustusvoimat huomauttaa, että YVA-selostuksessa ei ole käsitelty edellä mainittujen mahdollisten onnettomuus- ja poikkeustilanteiden ehkäisy- ja lieventämistoimia.

Puolustusvoimat esittää, että onnettomuus- ja poikkeustilanteisiin liittyen vaikutusten arviointia täydennetään viimeistään hankkeen tarkemman suunnittelun ja lupamenettelyjen yhteydessä.

Yhteyshenkilöt

2. Logistiikkarykmentti vastaa Puolustusvoimien alueidenkäytön edunvalvonnasta Kanta-Hämeen alueella. Lausuntopyynnöt ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla kirjaamo.2logr@mil.fi tai 2. Logistiikkarykmentin esikunta (2LOGRE), PL 1000, 20811 TURKU.

Alueellisina yhteyshenkilöinä maankäyttö- ja kaavoitusasioissa toimivat kiinteistöpäällikkö DI Maiju Kiviluoma maiju.kiviluoma@mil.fi, puh. 0299 572 263 ja kiinteistötekniikko RKM Kai Hyytiäinen kai.hyytiainen@mil.fi, puh. 0299 572 264.

Rykmentin komentaja
Kommodori

Pasi Rantakari

Kiinteistöpäällikkö
Diplomi-insinööri

Maiju Kiviluoma

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

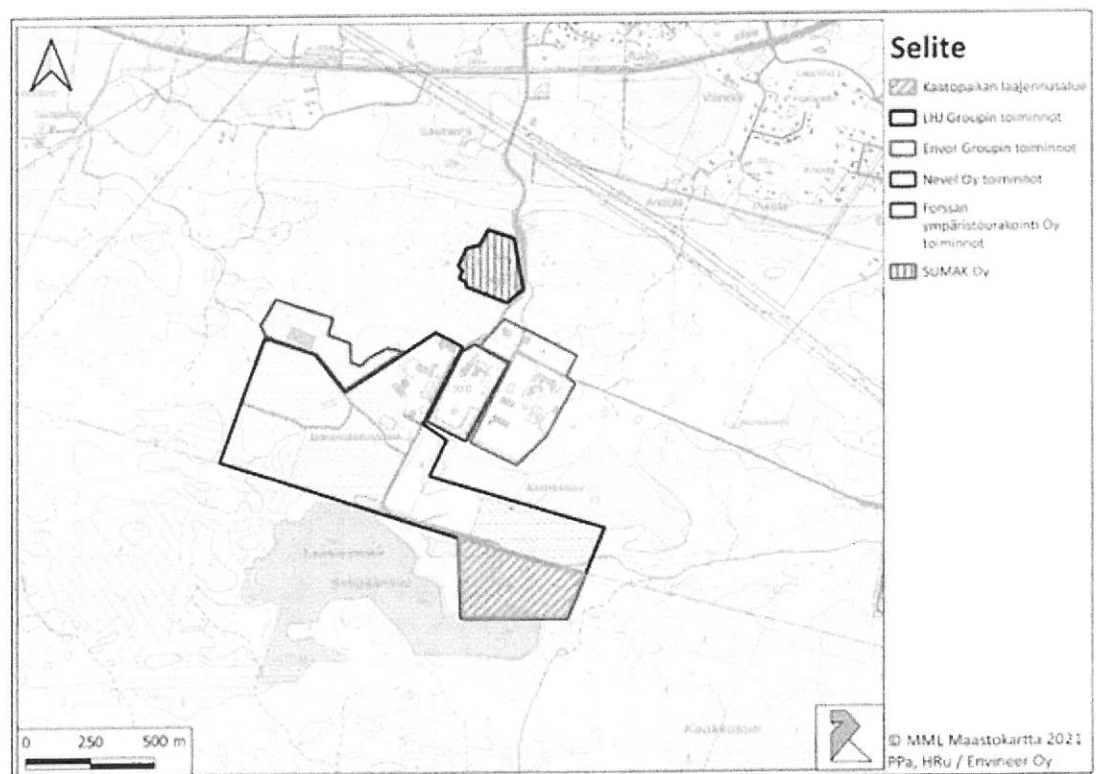
ILMAVE

2LOGR LSVAROS tmlvsto postin käsittelijät

Lausunto Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Forssan Kiimassuon jätekeskuksen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

YMPAR 27.04.2022 § 31

LHJ Group on toimittanut Hämeen ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiohjelman (YVA-ohjelman) Forssan ja Tammelan kuntien alueille sijoittuvasta jätekeskuksen laajennushankkeesta. Yhtiö suunnittelee vaarallisen jätteen kaatopaikan ja hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajentamista.

Kuva 1. Kiimassuon alueen toiminnot (YVA-ohjelma, kuva 1 s.16, LHJ Group).

Jätekeskus sijaitsee Forssan kaupungissa osoitteessa Kiimassuontie 127. Kaatopaikan laajennusalue sijoittuu Kiimassuon Envitech-alueelle, nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan välittömään läheisyyteen. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n (SUMAK Oy) hyötykäyttötoiminnot sijaitsevat Kiimassuon jätekeskuksen pohjoispuolella Kiimassuontien varrella. Forssan keskusta sijaitsee noin 3 kilometrin päässä alueesta koilliseen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

Vaihtoehto VE0: Kiimassuon jätekeskuksen alueelle ei rakenneta suunnitelman mukaista vaarallisen jätteen kaatopaikkaa ja Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toiminta säilyy nykyisessä laajuudessaan. Rakenta-

mattomille alueille ei kohdistu muutoksia ja ne säilyvät nykytilassa. Ympäristöluvan mukaisilla alueilla toiminnot jatkuvat voimassa olevien lupien mukaisesti.

Vaihtoehto VE1: Kiimassuon jätekeskuksen alueelle rakennetaan vaarallisen jätteen kaatopaikan laajennusalue (9,2 ha) ja käsittely- ja varastokenttä (n. 2,0 ha). Alueelle loppusijoitettavien jättejakeiden määrä vuosittain on enimmillään 100 000 tonnia. Loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on +142 m, mikä vastaa nykyisen kaatopaikan ympäristölupaa. Laajennuksen täyttötilavuus on noin 1,0 milj. m³tr. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toimintaan sisältyy muovijätteen prosessointi ja hyötykäyttölaitoksen kokonaisvastaanottomäärä on enintään 70 000 t/v.

Vaihtoehto VE2: Kiimassuon jätekeskuksen alueelle rakennetaan vaarallisen jätteen kaatopaikan laajennusalue (9,2 ha) ja käsittely- ja varastokenttä (n. 2,0 ha). Nykyistä vaarallisen jätteen kaatopaikkaa (noin 4 ha) korotetaan. Alueelle loppusijoitettavien jättejakeiden määrä vuosittain on enimmillään 100 000 tonnia. Nykyisen ja laajennusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on +155 m. Laajennuksen ja korotuksen täyttötilavuus on noin 1,8 milj. m³tr. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toimintaan sisältyy muovijätteen prosessointi ja hyötykäyttölaitoksen kokonaisvastaanottomäärä on enintään 70 000 t/v.

YVA-ohjelma on toiminnanharjoittajan suunnitelma siitä, mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä. YVA-menettelyn tavoitteena on edistää hankkeen kannalta merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamista, arviointia ja huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia viranomaispäätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa monipuolista tietoa päätöksenteon perustaksi.

YVA-ohjelma on luettavissa sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla:

www.ymparisto.fi/KiimassuonjatekeskusYVA

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei

Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei

Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ei

Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Ei

Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg, p. 03-4141 5267

Päätösehdotus: Ympäristölautakunta antaa LHJ Groupin ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (HAMELY/471/2022) seuraavan lausunnon:

Jätetäyttöalueen itäreunalla Forssan ja Tammelan rajalla sijaitsee muinaismuistokohde. Esitettyjen toiminnan laajennusvaihtoehtojen vaikutukset kyseiseen kohteeseen tulee tutkia yhteistyössä Museoviraston kanssa. Tällä hetkellä Hämeenlinnan kaupunginmuseo toimii Kanta-Hämeessä alueellisena vastuumuseona rakennetun ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijaviranomaisena.

Vaihtoehto VE1:ssä loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on +142,45 m (N2000), jolloin laajennusalueen täyttökorkeus on sama kuin nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan ympäristöluvassa. Vaihtoehto VE2:ssa loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on + 155,45 m (N2000), jolloin myös nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan täyttökorkeus on suurempi kuin nykyisessä ympäristöluvassa.

Kumpikin laajennusalue sijaitsee Sukulan ja Häiviän osayleiskaava-alueella. Osalla aluetta on kaavamääräys EOJT ja osalla aluetta on määräys EJT.

Kummallakin alueella voidaan läjittää, varastoida ja hyötykäyttää jätteitä esim. energiaksi. Toiminnan riittävästä suojaetäisyyksistä asutuksen suhteen on huolehdittava. Alue tulee asemakaavoittaa ennen uusien teollisten toimintojen aloittamista.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa todetaan, että Tammelan puolen kaavoitustarpeet kaatopaikan laajennuksen osalta selvitetään hankkeen edetessä yhteistyössä kunnan kanssa. Prosessin tässä vaiheessa voisi vielä harkita hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja hankkeen toteuttamiseksi laadittavan kaavan ajallista yhteensovittamista. Varsinkin täyttökorkeuden ollessa + 155,45 m (N2000) olisi arvioinnissa hyvä olla tiedossa kaavalliset tarpeet ja arviointikriteerit.

Arviointiohjelman sivulla 16 on Kuva 1, jossa esitetään kartalla arvioitavien alueiden sijainti. Toimintaympäristön havainnoimiseksi olisi asiallista muuttaa karttaesitystä niin, että siinä olisi kaikki lähialueen toiminnot ja oikeilla rajauksilla tai sitten jättää ne kokonaan pois. Esityksestä puuttuu ainakin A-P Niemi Oy:n turvetuotantoalue ja Forssan Ympäristöurakointi Oy:n toiminta-alue on eri kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa. Sivulla 18, kohdassa 3.2.4 Muut vaikutukset, pitäisi tarkentaa olemassa olevaa tilannetta. Siinä todetaan, että toiminnot ovat asemakaavan mukaisia ja siten mm. maisemavaikutusten, vaikutusten maaperään ja yhdyskuntarakenteeseen nähden voidaan arvioida olevan alueen suunnitellun maankäytön mukaisia. Yhtenä toimintona mainitaan Silmäsuon turpeenottoalue, jolla todennäköisesti tarkoitetaan Sinipäänsuon turpeenottoaluetta. Alue sijaitsee Tammelan kunnan puolella ja siellä ei ole asemakaavaa, vaikka em. tekstikohdasta voisi niin päätellä.

Arviointimenetelmänä on kirjattu hankkeen vesiin aiheutuvien vaikutusten osalta asiantuntija-arviot, joissa hyödynnetään alueella tehtyjä ja tehtäviä selvityksiä yms. Esityksestä saa käsityksen, että asiantuntijan

pätevyydellä voisi olla suurikin merkitys. Siksi arvioinnissa tulee näkyä selvästi mihin arvio perustuu.

Ohjelmassa kerrotaan, että maastokäyntien yhteydessä tarkastettiin alueen soveltuvuus erityisesti liito-oravan (*Pteromys volans*) esiintymiselle ja arvioitiin, että hankealueella ei sijaitse liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä.

Ohjelmassa esitettyjen valokuvien ja karttatarkastelun perusteella liito-orava voi hyvinkin käyttää aluetta lisääntymis- tai levähdyspaikkana tai liito-orava voi käyttää aluetta läpikulkualueena. Alue voi olla osana liito-oravan metsäistä kulkuyhteyttä. On selvää, että luontotiedot ja esimerkiksi liito-oravan esiintymispaikat eivät ole kattavasti ja ajantasaisesti tutkittu koko Suomessa, ja siten ohjelmassa oleviin viranomaistahojen aineistoihin ei voi vedota. Myöskään kovin vanhoihin luontoselvityksiin ei voi vedota, koska eläinten elinpiirit muuttuvat koko ajan. Täten ainakin liito-oravaselvityksen tekeminen uudella loppusijoitusalueella on tarpeen. Samalla pitäisi arvioida luotettavammin, onko laajennusalueen muu uhanalaislajisto tosiasiallisesti tutkittu, vai ainoastaan hankealueen lähiympäristö, kuten kohdassa 14.2.2 todetaan.

Arviointiohjelmassa todetaan, että arvioinnin aikana tarkennetaan suunnitellun toiminnan kuljetusreittejä yleisellä tieverkolla ja arvioidaan laskennallisesti hankkeen aiheuttamat muutokset yleisten teiden liikennemääriin. Liikennevaikutusten arvioinnissa arvioidaan myös liikennöintireittien soveltuvuus toimintaan sekä vaikutukset liikenneturvallisuuteen. Arvioinnissa tulisi tarkastella riittääkö Kuvassa 37 esitetty varapoistumistie ja miten kulku kaatopaikka-alueen halki taataan erilaisissa vaara- ja onnettomuustilanteissa.

Toteutuessaan kaatopaikan laajennusalue muuttaa alueen korkokuvaa pysyvästi. Vaikutusten arvioinnin perustaksi tulee laatia havainnekuvat eri ilmansuunnista ja eri vaihtoehtotilanteissa.

Käsittely kokouksessa:

Ympäristötarkastaja Ilari Patamaa esitteli asiaa kokouksessa kello 18.21-18.34 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

YMPAR 22.02.2023 § 5
360/11.01.00.00/2022

LHJ Group on toimittanut Hämeen ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen (YVA-selostus) Forssan kaupungin ja Tammelan kuntien alueille sijoittuvasta vaarallisen jätteen kaatopaikan ja hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajennuksesta. Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan arvio ympäristövaikutuksista.

Arviointiselostus ja ELY-keskuksen siitä myöhemmin antama perusteltu päätelmä julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/KiimassuonjatekeskusYVA>

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei

Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei

Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ei

Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Ei

Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg, p. 03-4141 5267

Esittelijä: Tekninen johtaja Jari Kauppi

Päätösehdotus: Ympäristölautakunta antaa LHJ Groupin ympäristövaikutusten arviointimenettelyn arviointiselostuksesta (HAMELY/471/2022) seuraavan lausunnon:

Osayleiskaavan edellyttämästä asemakaavan laatimisesta on Tammelan kunnan kaavoituksen 22.8.2022 antama lausunto (liite 2), jonka mukaan kaavamerkintä koskee uutta toimintaa, eikä olemassa olevan toiminnan laajeneminen vaadi asemakaavoitusta.

Yleiskaavaa laadittaessa ei ole kuitenkaan selvitetty minkälaisia vaikutuksia Forssan kaupungin puolella olevan toiminnan laajentuminen aiheuttaa Tammelan puolella. Kyseisessä laajennuspaikassa toiminta on uutta. Ja voisi ajatella, että YVA-prosessin edellyttäminen hankkeessa-kin jo kertoo isommasta muutoksesta.

Arviointiselostuksessa ei ole riittävästi selvitetty Tammelan kunnan puolella tapahtuvia muutoksia vaihtoehdoissa VE1 ja VE2.

Selostuksessa on useampaan kertaan vedottu Tammelan kunnan kaavoituksen antamaan lausuntoon, jossa asemakaavoitusta ei pidetä tässä vaiheessa tarpeellisenä. Jos noudatetaan tätä lausuntoa, niin YVA-prosessissa olisi tullut selvittää vastaavat asiat, mitä asemakaavassa olisi tullut tehdä.

Arvioinnissa olisi siis tullut selvittää ja arvioida perusteellisemmin ainakin seuraavat seikat: hulevedet, muinaismuisto, liikenne, luonto.

Kaatopaikan laajennus esitetyillä tavoilla muuttaa heti rakennusvaiheesta alkaen vesiolosuhteita merkittävästi VE0-tilanteeseen nähden. Hulevesien määrällä, laadulla ja kulkureiteillä on suuri vaikutus alueeseen ja sen ympäristöön. Jo tässä suunnitteluvaiheessa tulisi miettiä kaatopaikan sulkemisen jälkeisiä hulevesien ohjaamismahdollisuuksia eri vaihtoehdoissa maastoon.

Kaatopaikka-alueen laajennusalueen koillisnurkassa olevan muinaismuiston merkitys ja huomioon ottaminen on ollut suunnittelussa vähäistä. Muinaismuisto on lailla suojeltu ja sen säilyttäminen olisi pitänyt näkyä uskottavasti nyt esitetyissä suunnitelmissa, eikä vasta tulevilla rakennussuunnitelmissa.

Selostuksessa olisi tullut arvioida Tammelan yleiskaavassa esitetyt ohjeelliset tielinjaukset ja mahdolliset toiminnan vaikutukset niiden käyttöönottoon. Käytännössä on varmaan suunniteltu, että kaatopaikan laajennusosan liikenne tapahtuisi olemassa olevia jätekeskuksen liikenne-reittejä pitkin, mutta ainakin Forssan puoleisen toiminnan turvallisuuden lisäämiseksi on edellytetty varapoistumisteitä ja pelastusteitä. Nyt selostuksessa on esitetty "varapoistumistieksi" Forssan asemakaava-alueella oleva vanha metsäautotie tai vastaava polku, mikä ei ole virallinen kaavassa esitetty varapoistumistie. Tämänkin asian perusteellisempi selvittäminen olisi tapahtunut luonnostaan asemakaavoituksessa.

Alueelle olisi pitänyt tehdä maastotöihin perustuva kattava luontoinventaario raportoineen, jotta työn tuloksia olisi pystynyt muutkin kuin konsultti arvioimaan. Selostuksen mukaan alueen päivälinnustoa ja kasvillisuutta sekä luontotyyppejä selvitettiin 21.5.2021. Lisäksi kasvillisuutta sekä luontotyyppejä tarkasteltiin 17.06.2021. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että liito-oravan todellista esiintymisiä ei tutkittu. Alueen asemakaavoituksessa tällaiset tarkat selvitykset olisi tehty. Vuonna 2010 Tammelan kunnan teettämää luontoselvitystä ei voida pitää riittävänä tarkkuuden eikä vanhentuneiden tietojen perusteella.

Kaikkineen 21.11.2022 päivätyssä ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa olisi olettanut, että VE0-vaihtoehdon todellinen nykytilanne olisi kerrottu. Eli missä vaiheessa laajennusosan maansiirtotyöt oli aloitettu ja miten ne vaikuttivat esimerkiksi hulevesiin ja lintujen, kasvillisuuden ja luontotyyppien tarkasteluun. Selostuksessa sanotaan, että VE0-tilanteessa hanke ei aiheuta nykyisestä poikkeavia vaikutuksia alueen maa- tai kallioperään eikä luonnonympäristöön.

Selostuksessa todetaan, että kaatopaikan laajennusalueen raja-alue yltää etelässä osittain Sinipäänsuon turvetuotantoalueen itäosan päälle. Turvetuotanto on ympäristöluvallista toimintaa ja siten tämän turvetuotantoalueen muuttamisesta kaatopaikka-alueeksi olisi pitänyt antaa selkeämmät tiedot.

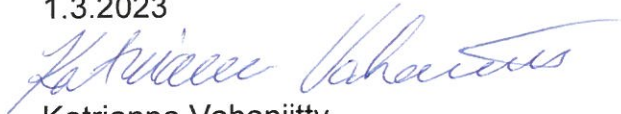
Arviointiselostuksen liitteessä 3, Kiimassuon jätekeskus hulevesien hallinta, purkupaikkojen sijainnissa Forssan kaupungin asemakaavan ja Rambollin tekemän Kiimassuon jätekeskuksen Hulevesisuunnitelman 8.6.2022 välillä on ristiriita. Asemakaavan mukaan hulevesien purkupaikkoja etelässä on Tammelan kunnan puolelle yksi, kun Rambollin suunnitelmassa niitä on kaksi.

Käsittely kokouksessa: Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg esitteli asiaa kokouksessa ja poistui ennen tämän pykälän päätöksentekoa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen oikeaksi todistaa

1.3.2023

Katrianna Vahaniitty
Hallintosihteeri

TAMMELAN KUNTA

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Ympäristölautakunta

§ 5

22.02.2023

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 5

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntö 12.12.2022

Kiimassuon jätekeskus, vaarallisen jätteen kaatopaikan ja hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajennuksen YVA-hanke

Hämeen ELY-keskus pyytää Uudenmaan ELY -keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueelta lausuntoa koskien LHJ Group Kiimassuon jätekeskuksen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Uudenmaan ELY- keskuksen Liikennevastuualue toteaa, että arviointiselostuksessa on riittävällä tasolla huomioitu arviointiohjelmavaiheessa esitetyt selvitystarpeet liikenteen osalta. Arviointiselostuksessa on huomioitu kuljetusten määrät sekä niiden suuntautuminen läheisellä tieverkolla. Lisäksi mahdolliset luvat erikoiskuljetusten suhteen on huomioitu. Selostuksessa todetaan, että raskaan liikenteen lisäys alueella ei tule olemaan merkittävän suuri. Lisäksi kevyen liikenteen turvallisuutta parantaa ole-massa oleva kevyen liikenteen väylä maantien 2804 varrella. Myös liikenteelliset yhteisvaikutuksen muiden toimintojen suhteen alueella on otettu huomioon.

Kuten arviointiselostuksessa todetaan, liikenteen arvioihin sisältyy aina epävarmuustekijöitä. Liikennevastuualue edellyttää, jos liikenne oleellisesti muuttuu esitetyistä arvioista, tulee niistä olla hyvissä ajoin yhteydessä tien-pitoviranomaiseen. Liikenneturvallisuus ei saa heikentyä missään hankkeen aikana.

Maankäytön asiantuntija

Jenni Rautiainen